

31.10.2006

Zelená univerzita

Akademické centrum studentských aktivit

Etapa 1 Newsletter 2

Komu se nelení, tomu se zelení

Na většině českých vysokých škol nemůže být environmentálně („česky“ životoprostředně :) uvědomělý student ani učitel spokojen se způsobem, jak je nakládáno s odpadem, papírem a energií. Celá města se dusí výfukovými plyny, ale přijede-li nadšenec do školy kolmo, čeká ho často překvapení v podobě chybějícího úvaziště pro jeho dvoukolého oře.

Akademická sféra vychovává, mimo jiné, budoucí politiky, manažery, vědce a umělce. Tito lidé budou mnohdy rozhodovat o směřování „svých“ firem a organizací i celé společnosti. Dá se předpokládat, že pokud si během studia zvyknou chovat se šetrně k životnímu prostředí, budou tyto návyky v dalším životě účinně přenášet i do svého okolí. Jak toho docílit?

Víme, že na mnoha místech existují osvícení členové vedení vysokých škol, akademičtí pracovníci a v neposlední řadě studenti, kteří chtějí změnit navyklou praxi a iniciovat šetrnější chování vůči přírodním zdrojům. Často jim však chybí zkušenosti a informace. A právě proto

vznikl projekt Zelená univerzita (ZUni).

Cílem ZUni je rozšířit a zkvalitnit ekologická opatření v rámci vysokých škol v České republice. Účelem je prostřednictvím její nejvzdělanější součásti měnit environmentální chování české společnosti a tím ji směřovat k udržitelnému rozvoji.

***Chcete se podílet na zelené
evoluci vysokých škol?
Čtete a ozvěte se nám!
Kontakt na straně čtyři...***

V první etapě projektu bychom se chtěli zaměřit na tyto čtyři oblasti: ODPAD, PAPÍR, ENERGIE a DOPRAVA.

V každé z uvedených oblastí shromáždíme maximum informací a navrhneme opatření, která snižují ekologickou stopu vysokých škol. Tyto informace budou zpracovány do podoby příručky, jež bude dostupná zdarma na webu ZUni a bu-

de na základě zkušeností a nových informací neustále aktualizována. Příručka bude určitým návodem, jak zavést zmiňovaná opatření.

Říkáte si, že podobných publikací je již mnoho? Ano, i my víme, že jsme nespokli moudrost světa. Žádná se však nevěnuje přímo akademickému prostředí v ČR. Proto potřebujeme spolupracovníky z akademické sféry i experty, kteří se naším tématem prakticky zabývají. Iniciujeme vznik akčních týmů, které budou hybateli změn na jednotlivých školách. Akční týmy nám mohou pomoci se sběrem informací o zelených aktivitách na jednotlivých vysokých školách a měly by spolupracovat na zdokonalování námi poskytovaných služeb. Právě akční týmy jsou tím, co odlišuje naši práci od publikování příruček jinými organizacemi. Nechceme jen říkat, co by se mělo udělat – chceme také motivovat jednotlivce k týmové práci. Pokud nezůstaneme sami, společně to dokážeme. Pomůžete nám?

Váš Zelený tým

Masarykova univerzita nespí

V pondělí 30.10. na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně (MU) diskutovalo téměř 30 studentů na téma „zelená MU“. Po prezentaci projektu Zelená univerzita se rozproudila plodná debata a byly identifikovány první úspěchy v rámci MU.

Na pěti fakultách studenti oceňují možnost třídit odpad, na Fakultě informatiky používají recyklovaný

papír a na Fakultě sportovních studií a Fakultě sociálních studií najdou cyklisté stojany na kola. Na Přírodovědecké fakultě pořádají 2.12. seminář zaměřený na odpady.

Brainstorming přítomné přivedl k 51 návrhům, jak ozelenit MU. Byly stanoveny příští kroky.

Na závěr přínosného setkání 10 vytrvalců utužovalo kolektiv v nezadymené restauraci.

Cesta k cíli

Vzhledem k tomu, že Zelená univerzita je poměrně komplexním projektem, je třeba vše pečlivě promyslet a naplánovat.

Celý projekt stojí na třech základních pilířích:

- akčních týmech (AT) zastupujících jednotlivé VŠ,
- podpůrných materiálech vypracovaných spolu s odborníky,
- komunikaci mezi námi a akčními týmy.

Nejprve budou ve spolupráci s odborníky vytvořeny podklady pro kvalitní a efektivní práci AT, především příručka s návody pro zavádění jednotlivých opatření. Dále například pokyny pro zpracování úvodní studie, vzory dotazníků pro zjištění míry podpory našich cílů v rámci aka-

demické obce a vzory dopisů managementu univerzity či fakulty.

Zatím jsme zvolili tři pilotní univerzity: Masarykovu univerzitu, Univerzitu Hradec Králové a Ostravskou univerzitu. Jejich AT se stanou hlavními spolupracovníky při tvorbě a zdokonalování podkladů pro práci na ostatních školách. Studenti ostatních škol mohou zatím pomoci se shromažďováním cenných informací a kontaktů z jejich Alma Mater.

Po vytvoření a otestování dokumentů na pilotních školách bude projekt rozšířen i na ostatní vysoké školy v České republice (cca do konce roku 2007).

Pro úspěch projektu bude velmi důležitá práce AT. Proto je připraven návrh postupu jejich práce. Po prezentaci projektu na univerzitě prvním členům nového AT předáme

aktuální podklady pro jejich další práci. Pak by AT měly vypracovat úvodní studii, jejímž cílem je zmapovat výchozí situaci. Na jejím základě si určí cíle – konkrétní opatření, která chtějí zavést. Ke každému opatření bude určen garant, který navrhne taktiku a aktivity vedoucí k úspěšné implementaci opatření. Pokud tento návrh AT schválí, mohou začít s jeho prosazováním.

Dále bude nutné řešit nastalé problémy, s nimiž rádi poradíme. Budeme shromažďovat informace z jednotlivých škol i od expertů. Také budeme ve spolupráci s AT hodnotit úspěšnost jejich aktivit, abychom mohli identifikovat důležité a rizikové momenty. Tak můžeme zajistit rostoucí kvalitu projektu.

Pomáhejme si, sdílejme informace a zkušenosti! Půjde se nám lépe...

Rukověť zeleného evolucionáře

Pokud chcete něčeho dosáhnout, nestačí často pouhé nadšení a odhodlání danou skutečnost změnit. Měli bychom mít také přesnou představu, jak změny dosáhneme, disponovat všemi potřebnými informacemi, vzít v úvahu zúčastněné i dotčené strany a přesvědčit ty, kteří budou v konečné fázi rozhodovat. Při takovémto postupu bude totiž naše šance na úspěch jistě nemálo vyšší, než při tzv. „hurá akci“.

Proto chceme vytvořit dokument, který by akčním týmům jednotlivých vysokých škol usnadnil plánování a uskutečňování aktivit vedoucích ke stanoveným cílům. Tato příručka bude obsahovat především tyto informace:

- proč se tématem zabývat - argumenty vhodné k přesvědčení o vhodnosti změny (například proč je důležité třídění odpadu),
- co udělat, abychom změny dosáhli – jaké výstupy je třeba zajistit, aby bylo opatření vedoucí ke změně efektivní a trvale funkční (v případě systému separace odpadů – zajistit odběr tříděného odpadu, vhodné

koše rozmístit i vzhledem ke košům na směsný odpad, proškolení úklidový personál, motivovat a informovat studenty a akademické pracovníky...),

- jak výstupů dosáhnout – konkrétní aktivity (jak zajistit odběr třídněného odpadu, jak a jaké koše vybrat, jak zpracovat investiční záměr pro vedení univerzity/fakulty, jak koše vhodně rozmístit, co musí vědět zaměstnanci i studenti...),

- jak přesvědčit vedení univerzity/fakulty (jak se připravit na schůzku, co přinést s sebou, jak zvolit vhodné argumenty...),

- jak organizovat práci akčního týmu, aby byla účelná a efektivní (jak vést tým, jak rozdělovat práci a jak ji strukturovat, jak dosahovat kvalitních výsledků všech aktivit).

Nebudeme Vám tvrdit, že tohle vše víme. Ale pokud Vy víte, prosím, ozvěte se nám. Tato příručka bude vytvořena na základě zkušeností z pilotních škol, pokud budou mít odvalu „do toho jít“ jako první. Jejich práce a jejich zkušenosti položí zá-

kladní kameny, na kterých budou stavět ostatní. I ti ostatní však budou moci do podoby příručky zasáhnout, pokud nám předají informace o tom, že některá z našich rad k úspěchu nevedla nebo že přišli na ještě lepší postup, než který doporučujeme.

Mimoto budeme na naše webové stránky vyvěšovat rozličné informace, potřebné k práci akčních týmů – nejen to, co již bude v příručce, ale i vše důležité, co se do příručky nevejde (například seznamy firem nabízejících recyklovaný papír s orientačními cenami, firem zpracovávajících separovaný odpad, vzory energetických auditů, potřebná legislativa atd.). Pokud by zájemce hledanou informaci nenašel, pomohli bychom jeho problém vyřešit a pak výsledek naší spolupráce na webu zveřejnili. Tak bude zajištěno neustálé rozšiřování nabízených informací a uspokojování potřeb našich klientů – aktivních a uvědomělých studentů i akademických pracovníků.

A kdo jsme my? Projektový tým ZUni!

Jsme mladí a plní elánu. Ještě studujeme, nebo jsme právě dostudovali a nehodláme polevit v našich zelených ideálech. Jsme nadšenci a zůstáváme optimisty.

Věříme tomu, co děláme, a rozhodně se snažíme pracovat pořádně. Jsme odhodláni pustit se do ozeleňování vysokých škol v České republice.

Víme, že to není snadné. Nejen proto se neustále vzděláváme, snažíme se sledovat dění v oboru, hledáme zajímavosti, čerpáme inspiraci. Rozhodně se do projektu nepouštíme bezhlavě. Máme jasnou vizi a střízlivý náhled na celou problematiku. Víme, že musíme postupovat rozvážně a systematicky. Většina z nás má zkušenosti s komunikací s vedením škol z působení ve studentských organizacích a univerzitních a fakultních senátech.

Jsme taky tak trochu sami. Aby se celý projekt vydařil, potřebujeme Vás, Vaši podporu a pomoc. Aby bylo vše dostatečně podloženo, potřebujeme experty, jejich zkušenosti a odborné znalosti.

Sice každý z nás studuje jinou školu a máme tak širokou oblast zájmu,

ale těžko hned získáme dlouholetou praxi v oboru.

Za mnoho vděčíme Akademickému centru studentských aktivit (ACSA), které nám poskytuje nezbytné záležitosti—kancelář, jednací místnost, techniku, zkušenosti s realizací celostátních projektů, poradenství, znalosti metod projektového řízení atd. ACSA je sídlí na VUT v Brně, působí však v celé ČR.

Pája (Ing. Pavel Obrdlík)

Ještě s mokrým diplomem rozšířil řady ACSA. Celý projekt koordinuje a zelený je snad odjakživa. Možná právě proto si ke studiu vybral Fakultu životního prostředí, obor Revitalizace krajiny. Teď, když už ukončil studium, se může naplno věnovat ZUni.

Jirka (Bc. Jiří Jeřábek)

To on měl ten geniální nápad. Velký kus práce již odvedl na vlastním projektu Studenti pro životní prostředí. Zelený je každým coulem, neustále někde cestuje a přináší nám

spoustu zajímavých zelených poznatků ze zahraničí. Chystá se brzy dostudovat Humanitní environmentalistiku na FSS MU.

Stáňa (Ing. Stanislava Nechvílová)

Právě dokončila na Univerzitě v Hradci Králové obory Informační management a Management cestovního ruchu. Pokračuje dále Hospodářskou politikou a správou v Pardubicích. Je jako sluníčko, hřeje a září. Vzhledem ke své inteligenci, výřečnosti a kráse má na starosti PR.

PJ [pídžej] (Mgr. Petr L. Jedelský)

Náš vědec. Přírodovědecká fakulta UK je jedním z jeho domovů, doktorský studijní program Imunologie jeho koníčkem. Jeho hloubavý přístup vědce a cenné poznámky jsou pro nás naprosto nepostradatelné. Je aktivní ve Studentské komoře Rady vysokých škol.

Spřízněná publikace

Cílem projektu „Studenti pro životní prostředí“ je informovat studenty o možnostech a metodách prosazování environmentálních opatření na vysokých školách.

Jedním z výstupů je padesátistránková brožura pro studenty VŠ. Brožuru si je možné stáhnout na stránkách ZUni www.acsa.vutbr.cz/zuni či objednat na e-mailové adrese jiri.jerabek@centrum.cz tištěnou verzi - zdarma.

Projekt byl finančně podpořen Českou národní agenturou Mládež.

Chceme Vás! Každý se může zapojit

Pokud Vám není lhostejné, jak se chová Vaše fakulta k životnímu prostředí nebo prostě jen máte nápad co by šlo zlepšit aby bylo na škole lépe (čti zeleněji), jste ti praví! Určitě o sobě dejte vědět, napište nám mail!

Není snadné naše velkolepé plány prosazovat, proto na jednotlivých školách chceme založit akční týmy. Jsou složeny především ze studentů, kterým se náš nápad zalíbil a hodně nám pomáhají. Chcete-li se připojit, nemusíte perfektně znát problematiku životního prostředí nebo způsob prosazování svých zájmů na fakultě. Stačí, když budete chtít pomoci dobré věci.

V současné chvíli potřebujeme především informace. Chtěli bychom vědět, kde již mají jaké zkušenosti a co činí problémy. Pokud u Vás třídíte

odpad, šetříte systematicky energii a podobně, ozvěte se!

Jste odborník, kterému se náš nápad líbí? Prosím, určitě se nám ozvěte! Pokud máte trochu času, velmi uvítáme Vaši pomoc. Máme sice odvahu, ale nemáme Vaše znalosti a zkušenosti. Potřebujeme pomoci s odbornými tématy i metodikou zavádění jednotlivých opatření na školách. Známe sice základy, ale chceme vše rozpracovat do detailů. Proto Vás sháníme. Jsme připraveni přizpůsobit se Vaším podmínkám i časovému rozvrhu. Zkuste to s námi, ozvěte se. Těšíme se na spolupráci!

Není Vám něco jasné? Není nic snazšího, než nám napsat a zeptat se. Víťame Váš zájem a hlavně nové nadšence! Odpovíme Vám co nejdříve a co nejlépe.

Zelená univerzita

Akademické centrum studentských aktivit
Rybkova 1
602 00, Brno

Telefon: 608 255 307
E-mail: obrdlik@acsa.vutbr.cz

www.acsa.vutbr.cz/zuni

**Děkujeme ACSA za podporu
projektu Zelená univerzita!!!**

Akademické centrum studentských aktivit

Zelená univerzita je iniciativa studentů při Akademickém centru studentských aktivit, kteří se domnívají, že právě na vysokých školách by mělo být naprostou samozřejmostí uplatňování základních zásad udržitelného rozvoje.

Cílem projektu je v první etapě na českých vysokých školách pomoci prosadit funkční separaci odpadů, šetrné papírování, úspory energií a podporu alternativním způsobům dopravy.

Účelem je změna návyků absolventů vysokých škol v České republice v oblasti ovlivňování životního prostředí. Věříme, že takto je možné změnit chování značné části naší společnosti.

Hledáme posilu!

Zelený tým zpracovává přehled dostupných informačních zdrojů pro jednotlivé prioritní oblasti. Hledáme další spolupracovníky. Zajímá Tě oblast energetických, potažmo ekonomických úspor a šetrného přístupu k životnímu prostředí? Máš chuť pustit se do oblasti ENERGIE naplno a zapojit se do ZUni? Hledáme TEBE! Ozvi se!
Zn. Komu se nelení...

V Německu mají systém

Navštívili jsme dvě univerzity v Německu, abychom viděli, jak si počínají v environmentální oblasti. Přinášíme Vám krátkou zprávu.

Svobodná univerzita v Berlíně se vydala směrem k šetření energiemi. Již několik let zaměstnává jednoho pracovníka zodpovědného za otázky životního prostředí. Na části budov se podařilo zavést certifikovaný provoz dle norem ekologického managementu ISO 14 0001 a EMAS

(EMAS II). Dlouhodobě na univerzitě klesá spotřeba elektřiny, tepla a vody. Každé dva roky je vydávána výroční zpráva o životním prostředí.

Technická univerzita v Berlíně má také svého zaměstnance, který se zabývá otázkami životního prostředí (tato pozice existuje již od roku 1991). Zde se podařilo začlenit ekologické zásady do vnitřních směrnic univerzity. Pro vnitřní potřebu používají recyklovaný papír, organizují

školení pro akademické pracovníky a ostatní zaměstnance. Dále zavádí prvky ekologického managementu. Univerzita preferuje při svých nákupech ekologicky certifikované výrobky. Každý rok je vydávána zpráva o životním prostředí.

Obsáhlá internetová stránka o aktivitách na Technické univerzitě (pouze v němčině): <http://www.tu-berlin.de/~sdu/Organisation.htm>

Na těchto veřejných vysokých školách hledáme zelený kontakt:

Akademie múzických umění v Praze, Akademie výtvarných umění v Praze, Česká zemědělská univerzita v Praze, Janáčkova akademie múzických umění v Brně, Univerzita Palackého v Olomouci, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Vysoká škola polytechnická Jihlava, Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích, Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze.

Tak pokud tam máte známé — pošlete jim, prosím, náš newsletter.